

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața L. C. Brătianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sărbători.

Redactor responsabil: Dr. Várny Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub. Nr. 59/9434.

Csehszlovákia elfogadta a négyhatalmi határozatot

Október első hetében átengedik a szudetanémet vidéket, november végéig megrendezik a népszavazást — Angol-német tengeri egyezmény a béke jegyében

Ma vonulnak be a németek a szudetanémet vidékre

Az emberiség vágya a béke után talán sohasem volt olyan nagy, mint éppen az elmúlt hetekben, amikor helyenkint olyan szörnyűnek társzott a háborús veszély. Éppen a fenyegető pillanatokban ébredt reá az emberiség arra, hogy ezer veszéllyel riasztó örvény szélén áll, halálos zuhanás várakozik rá, amelyből sokáig nem térhet magához. Amikor a táviró és a rádió világgá röplött a katonai intézkedésekről szóló híreket, akkor a családi otthonokban sok kéz kulcsolódt imára, sok rajongó anya, sok szerető hitves lelkét szállta meg az aggodás szereteteinek jövője miatt. Az egek urához fohászkodott minden keresztény lélek, a békéért imádkozott az angol miniszterelnök felesége és az egyszerű munkásasszony. Minden hívő hallgathatta Özsentsége XI. Plus pápa szavalt, amelyek szintén a világbéke érdekében hangzóttak el, mindenki olvashatta a beszámolókat a szövetséges államok volt tüzercsósainak bucurestli kongresszusáról, ahol a világháború hősei ünnepi hitvallást tettek a béke mellett.

Sokáig tartott a nagy küzdelem a háborús rém és a béke szelleme között. A müncheni éjszaka után, amelynek eredménye elé az egész világ feszült várakozással tekintett, derűs égbolt ragyog immár az emberiség őszinte örömeire. A felkelő nap München felett békét hirdetett és a legtávolibb világreszekbe is elment a hír, hogy Münchenben az emberies megértés, a józan beállítás, a béke szelleme győzött.

A müncheni békeegyezmény nyolc pontja

A müncheni világtörténelmi jelentőségű négyhatalmi békeértekezletet, melynek tanácskozásai nyolc óráig tartottak, esztendő éjszaka ékkettőkor fejezték be és ekkor került sor az egyezmény aláírására. A békét megmentő egyezményről a hajnali órákban a következő hivatalos jelentést adták ki:

1. A szóbanforgó vidékek kiürítése október elsején kezdődik meg.
2. Anglia, Franciaország és Olaszország megegyeztek abban, hogy a kiürítési műveletet október 10-ig be kell fejezni anélkül, hogy valamit is elpusztítsanak. Az esetleges rombolásokért a csehszlovák kormány felel.
3. A kiürítési eljárás részletelt nemzetközi bizottság állapítja meg, amelyben Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország és Csehszlovákia megbízzottal vesznek részt.
4. A német csapatok október elsején kezdik meg a csehszlovákiai német vidék szakaszonként való megszállását. Az egyezményhez mellékeltek térképen feltüntetett négy körzetet a következő sorrendben szállják meg a német csapatok: Első körzet október elsején és másodikán, második körzet október másodikán és harmadikán, harmadik körzet október harmadikán, negyedikén és ötödikén, negyedik körzet október hatodikán és hetedikén. A többi német vidéket a nemzetközi bizottság jelöli ki és ezeket október tizedikéig foglalják el a német csapatok.
5. A fenti nemzetközi bizottság jelöli ki azokat a vidékeket is, ahol népszavazást rendelnek el. Ezeket a vidékeket nemzetközi csapatok szállják meg, amíg a népszavazás véget nem ér. A nemzetközi bizottság a népszavazás feltételeit a Saar-vidék népszavazásának mintájára szabja meg. A népszavazást legkésőbb november végéig ki kell írni.
6. A végleges határokat a nemzetközi bizottság jelöli ki. Kivételes esetekben a bizottságnak joga van arra, hogy négy hatalomnak kisebb jelentőségű etnográfiai módosításokat ajánljon azokra a vidékekre vonatkozólag, amelyeket népszavazás nélkül engedik át.
7. Az átengedett területek lakóinak joguk van arra, hogy a területtől elköltözessenek. Az elköltözési eljárásnak hat hónapon belül be kell fejeződnie. Az átköltözést, valamint az ezzel kapcsolatos részletkérdéseket egy német-cseh közös bizottság szabályozza.

8. A csehszlovák kormány négy hét alatt köteles elbocsátani a hadsereg kötelékéből és a rendőri szolgálatból azokat a szudetanémeteket, akik ezt kívánják. Ugyancsak négy hét alatt szabadon kell bocsátani az összes szudetanémeteket, akiket politikai okok miatt letartóztattak.

A magyar és lengyel nemzetiségek kérdésének rendezése

Az egyezmény nyolc pontjához külön nyilatkozatot csatoltak, amely a lengyel és a magyar nemzetiségek kérdésével foglalkozik. Anyilatkozat szerint amennyiben az érdekelte kormányok 3 hónapon belül nem tudnak ebben a kérdésben megegyezni, úgy a lengyel és a magyar nemzetiségek ügye a négy nagyhatalom kormányfőinek értekezlete elé kerül.

Egy másik mellékjegyzéknyelv szerint az angol és francia kormányok fentartják ama javaslatokat, amelyet a szeptember 19-iki angol-francia javaslat foglalt magában a csehszlovák állam határainak támadás esetén való nemzetközi biztosítása ügyében. Mihelyt a lengyel és a magyar nemzetiségek kérdését elintézik, akkor Olaszország és Németország is csatlakozik ehhez a garanciához.

Az egyezmény két példányát, valamint azt a térképet, amely a német birodalomhoz csatolandó területeket feltünteti, elsőnek Hitler írta alá, majd pedig Mussolini, Chamberlain és Daladier. Több fényképész megörökítette ezt a történelmi pillanatot, amely megoldotta a csehszlovák válságot.

A jelentések arról is beszámolnak, hogy a csehszlovák kérdésben voltaképpen már a délutáni megbeszélésen megállapodás jött létre és az esti megbeszélést a lengyel és a magyar nemzetiségek ügyének szentelték, amelyek kívánságait Mussolini támogatta, aki a közép-európai helyzet konszolidálását és a Róma-Berlin tengely egyensúlyát kívánja ezzel biztosítani.

„A viszontlátásra” — bucsuzott Hitler vendégeitől

Az aláírás után az összes diplomata, akik résztvettek a tárgyalásokon, Hitler dolgozószobájában jöttek össze, ahol felolvasták a történelmi dokumentumot.

Ennél az aktusnál a négy kormányfő kerek asztal mellett foglal helyet és Hitler birodalmi vezér és kancellár Bismarck, a vaskancellár képe alatt ült. A vendégek azután beírták nevüket a Führerbau vendégkönyvébe. Ez

zel voltaképpen befejezték a müncheni találkozót, amelynek végén Hitler meleg kézzszorítással bucsuzott el vendégeitől.

biztosította őket az ő személyes, valamint a német néphaláljáról.

Chamberlain kijelentette, hogy boldog, mert Münchenbe jöhetett. Hitler így bucsuzott el a kormányelnököktől és azok munkatársától: A viszontlátásra.

A nagy események apró epizódjai

A müncheni találkozóról, amely külön fejezetet foglal el a jelenkor történelmében, a jelentések sok kedves apróságot örökítenek meg. Leszögezük, hogy az egész értekezlet tartama alatt senki nem elnökölt, a kormányfők egyenrangú tárgyaló felek voltak. Chamberlain angolul beszélt, Daladier fran-

ciál, Hitler németül, Mussolini pedig mind a három nyelven. Mussolini, amikor a tanácskozó terembe lépett, szívélyesen így köszöntötte Hitlert: Guten Tag, mein Führer! Daladier francia miniszterelnököt, amikor egy izben szállodájába indult, két német asszony tartóztatta fel, akik könyörgő hangon németül arra kérték, hogy működjék közre a francia-német megértés érdekében. A francia miniszterelnök, amikor lefordították a német szavakat, rendkívül melegen megszorította a német asszonyok kezét.

Mussolini sokban hozzájárult a megoldáshoz

Londonban a sajtó nagy elégtétel fogadta a müncheni egyezményt s ünnepli Chamberlaint, a fáradhatatlan miniszterelnököt. Az olasz lapok szerint Mussolini emlékiratot terjesztett a hatalmak képviselői elé, amely sokban hozzájárult a sikerhez. Mussolini az emlékiratban a legtárgyalagosabban rámutatott a problémákra és

konkrét előterjesztéseket tett a szudetanémetek, a lengyelek és a magyarok ügyében.

Németországban a müncheni egyezményt úgy tekintik, mint amely igazságot szolgáltatott úgy az angol-francia közös javaslatnak, mint a német memorandumnak.

Páris sajtója szerint ez az egyezmény véget vet a feszült helyzetnek és biztosítja a békét.

A varsói lengyel távirati iroda véleménye szerint a müncheni egyezmény ugyan kiküszöböli a háborus veszélyt, de nem jelenti a csehszlovák kérés

dés teljes megoldását. Göring marsall tegnap a Havas távirati ügynökség tudósítója előtt a következőket jelentette ki:

— Örömmel állapítom meg, hogy a müncheni értekezlet kielégítően intézte el azt a kérdést, amely egész Európát feszültségben tartotta. Azok az államférfiak, akik Münchenben összegyűltek, nagy győzelmet arattak és ennek a győzelemnek a neve — a béke.

Göring nyilatkozata folyamán hangsúlyozta, hogy az utóbbi hetek folyamán Németországban

a franciák iránti gyűlöletnek nyomát sem lehetett felfedezni.

— Népeinknek — mondotta Göring — amelyek tisztelik egymást, békében kell élniük.

A müncheni eredmény hatásaképpen a svájci szövetségi kormány elhatározta, hogy

eltelkint a katonai intézkedések foganatosításától, amelyeket tegnapi tervezett.

Hitler és Chamberlain megkötötték az angol-német tengeri egyezményt is

Mussolini és Daladier tegnap reggel elhagyták München, ezzel szemben Chamberlain ottmaradt és a Daily Mail jelentése szerint magánkihallgatást kért Hitlertől, hogy a még napirenden lévő nehézségek áthidalásáról tárgyaljon a birodalmi vezérrel. Hivatalos jelentés szerint Chamberlain tegnap délben megjelent Hitler magánlakásában. Hitler előzőleg saját gépkocsiját küldötte Chamberlainért a szállodába. Hitler és Chamberlain megbeszélésén csak Schmidt Guido követség tanácsos volt jelen.

Chamberlain elutazása előtt Münchenben az újságírók előtt a következőket mondotta:

— Mindig az volt a meggyőződésem, hogyha a csehszlovák kérdésben sikerül békés megoldást találnunk, akkor megnyitottunk azt az utat, amely Európa általános lecsendesedéséhez vezethet. Ma délben tanácskozást folytattam Hitlerral és azután mindketten a következő nyilatkozatot írtuk alá:

— Mi, a német birodalom vezére és kancellárja és Anglia miniszterelnöke újabb megbeszélést tartottunk és elismerjük, hogy az angol-német viszony alakulása elsődrendű fontosságú a két ország és egész Európa szempontjából. Mi csütörtök estétől kezdve megkötöttük tekintjük az angol-német tengeri egyezményt is, amely népeink ama kívánságának szimbóluma, hogy a jövőben egyik se viseljen háborút a másik ellen. Elhatároztuk, hogy a tanácskozásunk alapuló módszer legyen az, amelyet minden olyan kérdésben elfogadunk, amely népeinkre vonatkozik. Eltökéltük magunkban, hogy folytatjuk erőfeszítéseinket minden véleményeltérés kiküszöbölésére, hogy így hozzájáruljunk Európa békéjének biztosításához.

Németország nem táplál gyűlöletet Franciaország irányában

Daladier visszautazása előtt a német távirati ügynökség munkatársa előtt így nyilatkozott:

— Azt hiszem, hogy a müncheni találkozó

történelmi dátumot jelent Európában.

Hála a nyugati nagyhatalmak megbízottjainak sikerült kiküszöbölni a háborút s minden népszámba tisztos bé-

két biztosítani. Személyesen is meggyőződtem arról, hogy

Németország nem táplál gyűlöletet, vagy ellenségeskedést Franciaországgal szemben

Ugyanígy van ez Franciaországban is. A mi népeink meg akarják érteni egymást és én boldog vagyok, hogy minden erőmet a szükséges és eredményes együttműködés szolgálatába állíthatom.

Csehszlovákia elfogadta a müncheni határozatot

Chamberlain miniszterelnökkel még Münchenből való elutazása előtt közölték, hogy a prágai kormány tagjai tegnap délelőtti minisztertanácsra ültek össze, amelyen megtárgyalták a müncheni döntést és azt elfogadták. A délután folyamán Londonba már megérkezett a hivatalos jelentés is, amely a következőket jelentette: A csehszlovák kormány, miután áttanulmányozta a müncheni határozatot, amelyet Csehszlovákia meghallgatása nélkül hoztak ellene, más megoldás hiányában a döntést elfogadta.

A német hadsereg ma este kezdi meg a bevonulást a szudetanémet vidékre

Müncheni jelentések szerint a német birodalmi hadsereg ma este kezdi meg a bevonulást az első szudetanémet körzetbe. Illetékes német körök véleménye szerint azokban a kerületekben, ahol a müncheni egyezmény értelmében népszavazást tartanak, az ellenőrzést a brit légió és a francia tüzércsok osztagai látják el. Robertson őrnagy, a brit légió parancsnoka, egyébként tegnap Prágába érkezett és felajánlotta szolgálatait a cseh katonai hatóságoknak.

Az a négy körzet, amelynek átadása ma kezdődik, a következő: Első körzet:

Walle, Hohenfirth, Oberplan, Eleanorenhain és környéke, egészen a Moldva folyóig. Második körzet: Bodenbach, Tetschen, Steinschönau, Schluckenau, Rumburg, Wandsdorf, Grosswaldau és környéke. Harmadik körzet: Eger, Karlsbad, Joachimstal, Marienbad, Tachau, Franzesbad és környéke. Negyedik körzet: Jägersdorf, Freiwaldau, Mährisch-Altstadt és vidéke.

Lelkesedés és ünneplés fogadja a hazatérő államférfiakat

Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke és Cordell Hull külügyminiszter tegnap tanulmányozták a müncheni egyezményt. Jólétesült körök szerint most érkezett el az a pillanat, amikor kísérletet kell tenni hogy

egy még tágabbkörű egyezményt érjenek el, amely állandóan biztosítaná a békét.

Lehet, hogy Roosevelt értekezletet hív össze, amelynek az volna a feladata, hogy új alapokra helyezze avilág-békét.

A Münchenből hazatérő államférfiakat mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. Daladier francia miniszter-

elnököt a Le bourget repülőtéren lelkesedés fogadta. A katonazenekar a francia himnuszot játszotta, egy fiatal leány.

a hadárvák csoportjának élén virágsokrot nyújtott át a miniszterelnöknek. Mussolini hasonló jelkésedéssel fogadta Olaszország. A duce különvonata tegnap délben érkezett meg Firenzebe. Az államason Viktor Emanuel olasz király és császár fogadta Mussolini-t és

barátságosan megszorította a kezét.

Innen Mussolini szakadatlan lelkes ünneplés közepette folytatta útját Róma felé.

A német csapatok éjjel átlélik a határt

A Rador szerint müncheni német illetékes hely tegnap este a következőket közölte: Az első német birodalmi csapatok ma éjjel tizenkét óraker átlélik a német-cseh határt, hogy a müncheni határozat alapján kijelölt első körzetet birtokukba vegyék. Ez a körzet Passautól és Linztől északra fekszik.

Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy ma nemzetközi bizottság látogat el a szudetanémet vidékre, amennyiben a müncheni határozat végrehajtása körül

bármilyen nehézség merülne fel.

Az a nemzetközi bizottság, amelyet a müncheni határozat alapján kijelölték,

tegnap délután ülést tartott. A bizottság azokkal a vidékekkel foglalkozott, amelyeket

október 7 és október 10 között

kell klűríteni, de amelyeket a müncheni határozathoz csatolt térképen nem tüntettek fel külön.

Henlein távirata Hitlerhez

Henlein Konrad, a szudetanémetek táviratát intézte: vezére Hitlerhez tegnap a következő

A szudetanémetek nevében, akik husz évig elnyomottak és mártírok voltak, köszönöm Önnek, hogy kivívta számunkra a szabadsággunkat. Gyermekünk és unokáink mindig tudni fogják, hogy az egyesülést a vezérnek köszönhetik. Mindazok nevében, akik annyit szenvedtek, mely köszönetemet fejezem ki és egyben a jövőbe vetett reményemet. Szavak nem fejezhetik ki azt, amit ebben a pillanatban érzünk. A szudetanémetek mindig elismeréssel fognak adózni annak, aki felszabadította őket.

A prágai kormány az összes politikai pártokkal egyetértve elhatározta, hogy

az egész világ színe előtt til-

takozik

a müncheni határozat ellen, amely szerinte megoldal és amelyet Csehszlovákia nélkül hoztak meg.

A lengyel követelések rendezése

A lengyel külügyminiszterium egy magasrangú tisztviselője a Stefani ügynökségnek tudósítója előtt a következő kijelentéseket tette: Hitler és Mussolini megértő magatartását a lengyel követelésekkel kapcsolatban, Varsóban nagyon sokra értéklik. A lengyel követelések kérdését

Csehszlovákia és Lengyelország között kell megvalósítani.

A lengyel kormány elhatározza a prágai kormány választól függ.

Lengyelek és csehek között tegnap is számos összetűzés volt. Az oder-

bergi pályaudvaron lengyel munkások kézigránátokkal

megtámadtak egy cseh lőszerszállító vonatot.

Egy teherkocsi a rajta levő katonákkal együtt a levegőbe repült. Trzoniczeköztségben a lengyelek felrobbantották az iskolát, amelybe a cseh gárda akarta magát beszállásolni. Konkie mellett egy majorban cseh csendőrök kerestek menedéket a tulnyomó számban levő lengyel tömeggel szemben. Valóságos tűzharc fejlődött ki, melynek során

hat csendőr életét veszítette.

A cseh miniszterelnök rádióbeszéde

Prágában tegnap délután Sirovy tábornok miniszterelnök rádióbeszédet tartott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

— A cseh kormány mindent alaposan mérlegelt, de a tuleróval szemben nem cselekedhetett másként és elfogadta a feltételeket. Ezzel a béke mellett döntöttünk.

Párisi jelentés szerint a francia tartalékosokat egyelőre nem szabadságolják. Ezek mindaddig szolgálatban maradnak, amíg a németek befejezik a négyes konferencia által megállapított szudetanémet vidék megszállását.

Berlini jelentés szerint az a nemzetközi bizottság, amely a müncheni egyezmény egyes részleteiről tárgyal, tegnap délután öt óraker már összeült a német birodalom fővárosában. A bizottságnak az angol, francia és olasz nagykövetelek a tagjai, ezenkívül német részről a birodalmi külügyminiszterium államtitkára.

Chamberlain megérkezett Londonba

Chamberlain repülőgépe tegnap délután hat óraker érkezett meg a London melletti hestoni repülőtéren, ahol a kormány minden tagja, számos követ és nagykövet, valamint sok előkelőség várakozott kalapját lengtetve. A tömeget diadalimáror fogta el. Halifax külügyminiszter Chamberlainhez lépett és átnyújtotta neki György király sajtókezű levelét. Chamberlain azután kezében

meglobogtatta a müncheni okiratot és hangosan így szólt:

— Ma újból tanácskoztam Hitlerrel. Itt van az egyezmény, rajta Hitler aláírása és az enyém is. Azt hiszem, hogy tartalmát ismeritek, de azért mégis felolvasom.

Erre szétbontotta az okiratot és felolvasta, Chamberlain azután a Buckingham-palotába hajtatott, ahol a király azonnal kihallgatáson fogadta és közel egy óráig tartotta magánál. Chamberlain aztán a miniszterelnökségre ment, amelynek palotája előtt nagy tömeg ünnepelte. Mozgalom indult meg, hogy Chamberlainnek nemzeti ajándékot adjanak. Erre a célra minden angol egy shillinget ad. London valmennyi templomában tegnap hálaadó istentiszteleteket tartottak.

Mussolinit is lelkesen ünneplik

Mussolininek Rómába való megérkezése szintén igen ünnepélyes volt. A vonat félhatkor este futott be a Termini-pályaudvarra, amelynek egész környéke tele volt az emberek tizezreitől. Kivonult a fascista milícia és ott volt a kormány minden tagja. Amikor Mussolini a pályaudvar előtti téren megjelent, félóráig zugott a kiáltás:

— Duce! Duce!

Mussolini aztán a Palazzo Venezia-ba hajtatott, hol beszámolt a kormánynak a müncheni tárgyalásokról.

Londonból jelentik, hogy a britt légió tizezer embere készen áll, hogy a szudánémet vidékre induljon és ott a népszavazás befejezéséig a rendet mint semleges haderő fenntartsa.

Pius pápa békeszózata:

Istentől kérjük a béke fenntartását

A szentatyja megáldotta az emberiséget

álló ördöklés és pusztulás veszélye miatt, atyai szívünkben átérezzük fiaink aggodalmát. Felszólítjuk püspökeinket, papjainkat, szerzeteseinket és híveinket, hogy

mindannyian és együtt imádkozzanak a béke fennmaradása érdekében.

A hívek forduljanak az Istenhez és kérjék tőle, hogy tartsa fenn a békét. Kimmondhatatlan hálaival tartozunk azoknak, akik a katolikus világban imáikat a mi életünkért ajánlották fel.

Ézt az életet most mi az Urnak ajánljuk fel.

Annál inkább bizunk ennek a felajánlásnak elfogadásában, mert ez ép Szent Vencél szelidlelkű, de hősiés vértanu emléknapiján történt. Attól a bizalomtól áthatva, amellyel ez a megemlékezés eltölt, adjuk az egész katolikus családra és az emberiségre atyai áldásunkat.

XI. Pius pápa rádiószózatot intézett a világ népéhez, amelyben a következőket mondotta:

— Miközben millió és millió ember aggodalomban és teljes felkészültségben él a közel háború és a példátlanul

A királyi helytartók hatáskörének kiszélesítése

A közigazgatási törvényben foglalt jogokon és hatáskörön kívül most további széles hatáskörrel ruházták fel a királyi helytartókat. Eszerint a királyi helytartók többek között végrehajtják mindazokat a törvényeket és végrehajtási utasításokat, amelyek a belügyminiszterium hatáskörébe tartoznak, kivéve azokat, amelyeknek érvényességéhez királyi dekrétum vagy miniszterelnáncsi jegyzőkönyv szükséges. Megteszik az intézkedéseket a belügyminiszterium utasításai szerint a választói törvény alkalmazására vonatkozólag. Felülvizsgálják a jogot gyakorolnak a királyi helytartóság területén levő turisztikai hivataloknál, rádióleadóállomásoknál, moziknál és a statisztikai hivataloknál. Kinevezik, előléptetik, áthelyezik vagy

megbüntetik a helytartóság tisztviselőit és fegyelmi büntetéseket alkalmaznak helytartóságuk területén a belügyminiszteriumhoz tartozó tisztviselők ellen. Döntési joguk van különböző bálak és mulatságok engedélyezése, hősök emlékművének emelése és társaskörök létesítése ügyében. Ellenőrzést gyakorolnak a miniszterium nevében a jogi szemlélyiségek, közintézmények és közhasznú intézmények felett, amelyek a belügyminiszterium ellenőrzése alá tartoznak. Engedélyezhetik különböző ipari foglalkozások gyakorlását, amelyekre az engedélyt eddig a megyei prefekturák adták meg. Ezenkívül bizonyos meghatározott keretek között a rendőrszolgálat ellen is alkalmazhatnak fegyelmi büntetést.

Márton Áron

kolozsvári plébánossá való ünnepélyes beiktatása

Az új plébános szívbemarkoló székfoglaló beszéde

Ünnepi keretek között és magasztos hangulatban iktatták be Kolozsvárott a Szent Mihály egyházközség plébánosi hivatalába Márton Áron kanonok, apostoli kormányzót és főesperest. Ebből az alkalomból az egyházi férfiak és az ájtatos hívek nagyszámban jelentek meg. Az egyházi személyek — világi papok

és szerzetesek — Zomora Dániel nagyprépost vezetésével jöttek el.

Zomora Dániel nagyprépost üdvözölte Márton Áront,

kinevezett plébánosnak jelentette ki és átadta neki a plébánosi jelvényeket.

Márton Áron a szószékről mondott be-

Mentse meg fogait!

Most nagy tubusban is kapható

Amit megtehet ma, azt ne halassa holnapra. A helyes védekezés a fogkövesedés ellen: használjon Kalodont fogkrémet! „Kétszer naponta Kalodont” — ez tartja egészségben fogait. Tudja meg: Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert dr. Bräunlich-féle Sulfurizin-Oleatot tartalmazza.

KALODONT fogkö ellen

szédeben először hálával emlékezett meg az elhunyt Vorbuchner Adolf püspökről, majd ismertette programját és hangsúlyozta, hogy Erdély sokarcu életében az Isten nevében összekötő kapcsolatokat keresi. Azután az új plébános, aki egyben az erdélyi egyházmegye apostoli kormányzója is,

nagy papi segédlet mellett a püspöki jelvényekkel pontifikáls misét mondott.

Mise után a Marianum dísztermében megtartották az egyházközség belkötő közgyűlést. Öváry Elemér dr. helyettes főgondnok megnyitotta a közgyűlést, majd az oda küldöttségleg meghívott Márton Áront üdvözölte és átadta neki az elnöki széklet. Az új plébános szívbemarkoló székfoglaló beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondta:

— Bölcsöm egyszerű deszkából ké-

szült és az lesz a koporsóm is.

De ez a deszka Csikban termelt, ahol örökös fenyők kapaszkodnak sziklába, hogy megállhassák helyüket.

Ott az emberek századok óta küzdenek és bíznak, mert tudják, hogy felettük az Isten. Onnan hoztam mélységes szeretetet népem és az igazság iránt és azt a hitet, amelyet nemzedékek élesztettek a somlyói Mária lábainál.

Jóságért jósággal, szeretetért szeretettel és bizalomért bizalommal fogok fizetni.

A Marianum énekkarának szereplése után Márton Áron bezárta a közgyűlést, majd megkezdődött a különböző küldöttségek fogadása. Intézmények és tülekek, egyházak, szerzetesrendek és iskolák egymásután köszöntötték Márton Áront, aki minden küldöttségnek külön-külön meleg szavakkal válaszolt.

Sternfeld Izsó dr. orvos tegnap szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt

Temesvár orvosi társadalmának egyik kiváló és mindenkor nagyra értékelt tagja, Sternfeld Izsó dr. tegnap délelőtt hirtelen meghalt. A hetvenkét esztendősten Sternfeld Izsó dr. tegnap délelőtt tíz órakor Suciu Eugen dr. orvoskamara elnökhez ment bérautón, hogy megkérje külföldön szerzett és a közegészségügyi miniszterium által ellenőrzött oklevelének Bucurestiből való hazahozatalára. Mikor az autótáxiából kiszállt, eszméletlenül összeesett. Töden losif dr. és Perlestein Artur dr. orvosok, akiket azonnal hozzáhívtak, megállapították, hogy Sternfeld dr. halott és

a halált szívszélhűdés okozta.

Sternfeld Izsó dr. 1866-ban született Temesvárott, ahol apja kereskedő volt. A középiskolát szülővárosában, az orvosi egyetemet Bécsben végezte, ahol a híres Notnagel és Billroth tanárok tanítványa volt. Orvosi oklevelének megszerzése és a szükséges klinikai gyakorlat után 1890-ben mint orvos Temesvárot telepedett le. Tudása hamarosan kedvelt orvossá tette. Sohasem vállalt hivatalos állást, mert minden idejét betegeknek kívánta szentelni.

Nemcsak mint orvos volt kiváló, hanem mint ember is.

Szerette betegeit, akik rajongtak érte.

Mintaképe volt a jó orvosnak. Holttestét a zsidó temető halotti csanakában ravatalozták fel, ahonnan vasárnap délelőtt tizenegy órakor temetik. Halálát gyászolja két fivére Szász Emil nyugalmazott biztosítási igazgató és Sternfeld Lajos budapesti kereskedő, unokahuga Schaffer Blanka és nagy rokonsága, valamint betegeinek serege.

TISZTELGŐ LÁTOGATÁSOK MARTA ALEXANDRU DR. KIRÁLYI HELYTARTÓNÁL. Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap ismét számos tisztelő látogatást fogadott. Megjelent a királyi helytartó előtt Loichita dr. cerantii egyetemi tanár, zsebelyi földbírtokos, Craiuneson dr. herculesfürdői főorvos, Prostezan Octav dr. nyugalmazott városi főorvos, Damian dr. billédy királyi közjegyző, Szende Nándor resicai evangélikus esperes és Miller Edgár karánsebesi gyógyszerész és evangélikus gondnok, továbbá a bánsági román dalárdák és énekkarok szövetsége Barbu Filaret karnagy vezetésében, alatt, Milencovici Gheorghe elnök vezetésével tegnap a jegyzők országos küldöttsége tisztelgett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. A küldöttség azután Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár elé járult.

Ma, szombat délután 5, este 9, vasárnap délután 3 és 1/2 6 órakor Szilágyi László és Losonczi Dezső óriási sikerű vígjátéka

Egyetlen éjszakára

pazar kiállításban, a legmodernebb slágerekkel a Városi Színházban.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

78-70 és este tíz óra után 74-74.

Megjelenés

Minden napon a vasnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Patikák éjjeli szolgálata

SZOMBATON, október elsején a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare-utcában levő Jahner R. gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-uton levő Mária-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Dragalina-tér 4. szám alatt levő Steana-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Október 1
Szombat
Remigius, Malvin,
Anania

1510 október 1-én született Tinódi Lantos Sebestyén regős. Históriai énekeit maga adta elő a különböző főúri udvarokban és gyűlékezetekben. Tinódi Lantos Sebestyén pótolta bizonyos mértékben énekeivel a hírszolgálatot, mert a nép ezektől értesült távolabbi országúrszék eseményeiről, ütközeteikről, mozgalmakról. Énekeihez az anyagot úgy szerezte, hogy állandóan nagy vidékeket járt be. Számos verses históriája maradt az utókorra. Ezek közül a legnevezetesebb az Eger vár viadaljáról való ének.

1791 október 1-én ült össze Párisban az első népképviselői alapon megválasztott törvényhozó gyűlés. A rendi gyűlések után ez volt a modern parlamentáris mus csirája.

BABES VIOHENTIE DR. SZOBORÁNAK ÜNNEPÉLYES LELEPLEZÉSE. A bánsági jogászai kör, amelynek Marta Alexandru dr. királyi helytartó az elnöke, Babes Viohentie drnak, a román nagyság nagy előharcosának annak szülő-községében, Hodonyban szobrot emelt. A szobor ünnepélyes leleplezése Marta Alexandru dr. királyi helytartó és számos előkelőség jelenlétében vasárnap megvége. A bánsági jogászai kör tagjai vasárnap reggel a városáza elől indulnak Hodonyba, ahol délelőtt tíz órakor istentisztelet lesz, amely után a szobor leleplezése következik. A temesvári vendégek délbén tizenkét óra és ötven perccor térnek vissza Temesvárra. Az ünnepé- ségen a Doina-énekkar is részvesz.

Hírhedt temesvári betörő rendörkézre került a fővárosban

A veszedelmes lakásfosztogatót rövidesen Temesvárra szállítják

A fővárosi rendőrség elfogta Gavrileta Gheorghé aradmegyei illetőségű harminchárom éves szobafestőt, aki Bucurestiben számos beférést követ- tet el. A betörő kihallgatása éppen folyamatban volt, amikor megérkezett a bucarestij rendőrségre Boldurean te- mesvári detektív, aki Abrahám Ottó veszedelmes betörő kézrekerítésére utazott a fővárosba. Boldureanu de- tektív

nyomban felismerte Gavrileta Gheorghet,

akít a temesvári rendőrség már az elmúlt év szeptemberétől kezdve köröz- zött. Gavrileta ugyanis az elmúlt év szeptemberében áttörte Jovin Ioan, Józsefvárosi Gelu utcában lakó ei- pézsmester lakásának menyezétét és a lakásba hatolva pénzt és más tár- gvakat vitt el körülbelül harmincezer lei értékben.

A zsákmánnyal eltűnt Temes-

várról.

de ez év májusában már ismét váro- sunkban volt és belopózott Caragiana Maria asszony Gojdu-utcai lakásába, amelyet ki akart fosztani. Munkáját megzavarta az asszony hazatérése, mire

a betörő elrejtőzött a lakásban

és egész éjszaka ott tartózkodott, anélkül, hogy felfedezték volna. Reg- gel azután Caragiana Maria eltávo- zott a lakásából és akkor a betörő is elmenekült. Zsákmánya nagyobb ösz- szegű dollár és több ékszer volt. Ca- ragiana Maria kára

megközelítette a százezer leit

Boldurean detektív erről nyomban beszámolt a fővárosi rendőrség veze- tőinek és Gavrileta Gheorghet ezért a bucarestij vizsgálat befejezése után Temesvárra hozzák, hogy a két be- törés ügyében is lefolytassák a viz- gálatot.

— TEMPLOMSZENTELÉS SZEDERHÁTON. Pacha Agoston megyés püspök tegnap az aradmegyei Tornya községben bérmált, ma pedig Szederháton osztja a bérmálás szentségét. Szederhát község- ben, amely Tornya főkegyháza, egyben felszenteli az újonnan épült templomot. A templomépítés Szederháton Martzy Mihálynak, a Katolikus Népszövetség bányási elnökének kezdeményezésére in- dult meg. A Katolikus Népszövetség bányási központja részéről Fodor József fő- tőkár központi pap vesz részt a tem- plomszentelésen, Pacha Agoston püspök, aki mostani bérmantján Potenz József újmisési pap kíséri, holnap Glogovácon bérmál és onnan hazatér.

— Változások az orvosi karban. A közegészségügyi miniszter Pop Emil dr. tornyai járásorvosát Bánlakra, Mu- cuta Adrian dr. tordai kórházi orvost pedig a temesvári állami kórház sebé- zeti osztályára helyezte át. Winkler Miksa dr. hosszuszói járásorvosát ál- lásában véglegesítették, Fischer Fe- renc dr. temesvári poliklinika vezető orvost pedig a miniszter nyugalmába helyezte.

— KRAUSZ ALFRÉD OSZTRAK TA- BORNOK HALÁLA. Krausz Alfréd nyu- galmozott tábornok hetvenkét éves korá- ban Bécsben meghalt. Régi katonai esá- lád sarja volt és 1883-ban avatták had- naggyá. A világháború alatt számos ki- váló haditettét vitt véghez. A háború után egyik legbuzgóbb előharcosa volt Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozásának. Több háborus emlékirá- ta jelent meg.

— Magyar szobrász halála. Buda- pesten ötvenhét esztendősen korában meghalt Szentgyörgyi István ismert magyar szobrász.

— EVANGÉLIKUS ISTENTISZTE- LET lesz Rónácon holnap, vasárnap dél- után három órakor, az ottani állami is- kolában. Az istentiszteleten Schemmel Viktor lelkes prédikál.

— KIS GYERMEK TRAGIKUS HA- LÁLA. A szörénymegyei Jaz községben egy gazda nyolc éves kisleányát nemrég megharapta egy veszett kutya és a gyer- meken kitört a vesztesség. Szülői a kis- lányt Karánsebesre vitték, hogy ott a kórházba felvétsék. Közben azonban a gyermek anyja öleiben iszonyu kínok kö- zött meghalt. A hatóságok elrendelték a kislány szülőinek és még huszonöt köz- ségbeli lakosnak a kolozsvári Pasteur- intézetbe való beutalását.

— HALÁLOS ESES A SZEKÉRRŐL. Barea Gheorghé ötvenkilenc éves Pészak községbeli, gazdálkodó tegnap délelőtt ku- korjával megrakott kocsiján a földjéről hazafelé igyekezett. Utközben az idős gaz- da lezuhant a szekérről és a kerekek alá került, amelyet kereszttől gázoltak rajta. A súlyosan megsérült gazdálkodót a já- rőről a lakására szállították, ahol teg- nap délután sérüléseibe belehalt.

— SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hi- vatalban a következő gyermekek születé- sét jelentették: be: Stefanescu Adolf Iu- lian, Kopp Pál, Springmann Julia, Wie- der Sándor, Mittelmann Sándor, Engel Anna, Ivan Maria, Reiter Éva, Hess Ot- tó, Braun János, Szép Ottó, Chischovici Farkas, Gerán Helena, Weinschrott Ká- roly.

DEANNA DURBIN

— Az Arad—Temesvár közti ut ki- építése. A kormány minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján megbízta a Sa- corut utépítési vállalatot az Arad és Temesvár közti országút építési mun- kalatainak befejezésével. A még hát- ralevő utszakas építése 5,060.000 lei- be kerül. Egyben megbízta a miniszter- tanács a céget azzal is, hogy a Te- mesvár és Arad közötti országutat egész hosszában modernizálja. A mo- dernizálás költségei 11,100.000 leit tesznek ki.

100 férfi 1 lány

— HARC AZ ÁLAROS BANDITÁK- KAL. A Iasi közelében levő Raducaneni községnél három álaros bandita megta- madta a Iasi—Husi között közlekedő gép- kocsi, amelyet Grasu Victor soffőr ve- zetett. Az autóbusz soffőre és utasai szembeszálltak a banditákkal és valósá- gos harc folyt le, amelynek során a soffőr megsebesült. A banditák végül is kezük- be kerítették az egyik utas két bőröndjét és azokkal elmenekültek. Valószínű, hogy a vakmerő rablótámadást Sulan, a veszé- lyes bandavezér és két társa követték el.

SCALA október 6

— LEZUHANT REPÜLŐGÉP. A fővá- rosi Capitala című lap értesülése szerint Roman város közelében egy erdő fölött lezuhant egy repülőgép. Két pilótája ej- tőernyő segítségével minden baj nélkül földet ért. A lezuhant repülőgép meg- gyulladt és elégett.

Bevonulnak az anyósok

Néhány nap előtt Kóro Pál tré- fás verset írt arról, hogy a nők mozgósítása következtében az anyósok is bevonulnak. A humo- ros rigmusokra az alábbi komoly rimes választ kaptuk.

Mielőtt még bevonulnék harcolni, Kóro Pálnak választ fogok karcolni, verse nagyon mulattató, szellemes, minden nőnek bizonyára kellemes.

Ha vöm uram szapulja az anyósát, minden férfi az anyósban lát hibát, a szegény vő mind ártatlan vértanu, kit anyósa miatt epeszt szörnyü bu.

Hogy az anyós milyen, mindíg ez a fő, és nem kérdi senki milyen is a vő, nem korhely-e, nem tulzott követelő, rendetlen és lusta, délig heverő?

Naponta sok vő kékik az ebédtdl, mí miatt az étel gyakran összefől, kávéházban órák hosszát kártyázk, otthon mondja, hogy olykor tulórázlk.

Sokszor rohan vöm uram más nők után, felesége pedig otthon vár sután, s ha az asszony szórakozni vágy néha, a vöm uram már ráfogja, hogy léha.

Anyós szidni, ez a példa ragadós, hej, pedig nem mindíg hibás az anyós, Népszövetség anyósokból ha állna, a sok anyós világbékét csinálna.

Egy anyós

Kiadják a mester- és segédkönyveket. A helybeli munkakamara sorozo- tosan nyilvánosságra hozza azon mes- terek és segédek névsorát, akik mun- kakönyveiket átvehetik. Azok, akik át akarják venni könyveiket, jelen- kezzenek személyesen és hozzanak magukkal 27 lej okmány- és két lej repülőbőlyeget.

A Lloyd Taverna
ujjonnan átalakítva
október 1-én este
nyilik meg.
Vasár- és ünnepnap
teadélután műsorral

Mozik
MUSOR:
Szombat, október 1.

APOLLÓ: A Grey-erőd titka (angol film).
CAPITOL: Inkognito (német film).
SCALA: A táncrend (francia film).
RIVOLI: Charlie Chan az olimpiászon (angol film).

Ada-Kalehrol R a h á t (szulánkényér)
Legfinomabb rozsa, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimerve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágva.
Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44—, Különlégesse Lei 60—, Lokum Lei 86— árban, postan vagy vasuton prompt szállít
Matics Mihály Orsova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Pacurariu Emil a városi temetkezési vállalat igazgatója hosszas szenvedés után meghalt

Temesvár város tisztviselői karának egyik közbecsült, rokonszenves tagja, Pacurariu Emil, a városi temetkezési vállalat igazgatója meghalt. Évek óta betegeskedett, veséje miatt sokat szenvedett és súlyos májbjágytört. Műtétet is végrehajtottak rajta, de ez sem volt képes életét megmenteni.

Tegnap este félhét órakor meghalt.

Pacurariu Emil, aki mindössze ötven esztendő volt, a biharmegyei Csefa községben született. Középiskoláinak elvégzése után teológiát tanult és pap-pá szentelték. Tizenhárom esztendőig működött a lelkesi pályán, a háboru alatt tábori pap volt, a háboru után pedig Temesvár város szolgálatába lépett és tizenegy év előtt rábízták a temetkezési vállalat igazgatását.

Allását úgy feljebbvalói, mint

pedig a polgárság megelégedésére állította be.

Halála városszerte ószinte részvétet keltett. Pacurariu Emil elnöke volt a Fauna-egyesületnek, vezetőségi tagja a Ripensia sportegyesületnek, alelnöke a városi tisztviselők segélyegyesületének és kulturális téren is sokat működött. A holttestet a lakásban ravatalozták fel a városi temetkezési vállalat gyárvárosi telepén, ahonnan vasárnap délután négy órakor helyezték örök nyugalomra a gyárvárosi Virgilné született Pacurariu Aurelia, sógora Popovici Virgil mehalai lelkész, nagybátyja Ioanovici Nicolae dr., a bucaresti közgazdasági felülvizsgálati bíróság elnöke és nagyszámú rokonság.

Dragšina új katolikus temploma

A magyar lakosság áldozatkészségéből épült a templom és már csak a belső felszerelés hiányzik

Az utóbbi években egymásután épülnek a különböző falvakban a templomok. Mintha a sok gondtól, izgalomtól megkínzott emberek fokozott mértékben éreznék, hogy szükség van arra a hajlékra, amelyet Istennek emelnek hogy abban hozzá imádkozzanak. Csak néhány nap előtt számoltunk be róla, hogy Zlatca község római katolikus lakosai megépítették a maguk kisded templomát. Örömmel sietünk most híradni egy másik elkészült templomról. Ez az új templom Dragšina községben emelkedik és az ottan lakó magyarok áldozatkészségéből épült. Szegény emberek a dragšinai magyarok, dologban megkérgesült két kezük munkájával annyit is alig tudnak szerezni, amennyiből a mindennapi kenyérre telik. És ebből a szűkös falatból is rendszeresen el-eltontak valamicskét, hogy az árból templomot építsenek, amelyben köszönetet mondjanak a mai kenyérért és kérik a holnapot. Innen is és onnan is kaptak egy kicske pénzecskét, de a templomépítési költség javarészt még

is a magukéból fedezték. És ezenkívül adtak munkát is, mert keményen dolgoztak a templomépítésén maguk is. Fáradozásuk örömszámúvá vált, mert Dragšinán az új római katolikus templom tető alá került. Be is vakták belül-kívül és most már csak a belső felszerelése van hátra. Kell oltár, amelyen a pap Istennek a miseáldozatot bemutatja, kell szószék, amelyről prédikáció hangozzék, kell néhány pad, amelyeken a hívők Istentisztelet alatt helyet foglaljanak, kell keresztelő medence és még egyéb egy és más. Dragšina katolikus magyarral most a testvéregyházakozságekhez fordulnak azzal a nagy kérelemmel, hogyha vannak templomrendezési tárgyak, amelyeket maguk nem használnak, azokat Isten nevében engedjék át nekik. Erre a célra kegyes adományokat is elfogadnak. Az új templomot még a mostani őszön akarják felszentelni és remélik, hogy lehetővé válik ennek az örömnépnek a megtartása.

Gyermekgyilkos anyák

A büntető tábla két csecsemőgyilkos leányanyát elítélt

A temesvári büntető tábla ötös tanácsa Hermann János dr. táblabíró elnöklete alatt tegnap két csecsemőgyilkosság ügyét tárgyalta. Az egyik ügyben Crisan Victoria Valkány községbeli leány és hetvenhat éves nagyanyja voltak a vádlottak. A vád szerint Crisan Victoria ez év március elsején törvénytelen gyermeknek adott életet. A csecsemőt azonban megfojtotta és nagyanyja elásta a holttestet. A leányanya a csendőriek előtt beismerő vallomást tett, de a büntető tábla tárgyalásán azzal védekezett, hogy a gyermek már holtan született. A tábla Crisan Victoriát egy évi fogházra ítélte, míg nagyanyja egy hónapi fogházbüntetést kapott, de az öregasszony büntetésének végrehajtását felfüggesztette.

A másik ügyben Petzi Johanna eseléd leány szerepelt vádlóként, aki ez év

március 19-én született gyermekét harisnyával megfojtotta és a holttestet bedobta a kutba. A holttestet néhány hét múlva a ház tulajdonosnője megtalálta a kutban és mivel Petzi Johannára gyanakodott, aki közben elköltözött a házból, elvitte hozzá a becsomagolt holttestet. A csomagot ezekkel a szavakkal adta át a cselédleánynak:

— Husvétii ajándékot hoztam magának! Petzi Johanna a holttestet este a Begába dobta. A tegnapi tárgyaláson a vádlott szintén azzal védekezett, hogy a gyermek holtan jött a világra. Több tanu kihallgatása után Taroinius táblaj ügyész mondotta el vádbeszédét, majd Ionescu Titus ügyvéd tartott védőbeszédet és Petzi Johanna felmentését kérte. A tábla bűnösnek találta Petzi Johannát és egy évi fogházra ítélte.

VEGET ÉRT A NÉPSZÖVETSÉG
ESSZAKA. Genben tegnap De Vale megnyitotta és tárgysorozat hiányában nem is rekesztette a Népszövetség mostani közgyűlésének ülését. A részvevők felhívták a világ figyelmét arra, hogy a nemzetkisebbségi kérdések véget kell vetni.

A KATOLIKUS VALLASU TANULÁS SZÜNNAPJAI. A közoktatásügyi miniszter most adta ki rendeletét és ezzel felsorolja azokat az ünnepeket, amelyek a katolikus vallású tanulók nem mehetnek az iskolát látogatni. Ezek a napok a következők: az év valahányi vasárnapja, újév, Háromkirák napja, Szent József napja március 19-én, Péter és Pál napja június 29-én, Nagydogasszony augusztus 15-én, Mindszent napja november 1-én, Mária szeplőtelen fogantatása december 8-án, a nagytűz csütörtökén, péntekén és szombatján, Aldozó csütörtök, Urnapja.

A magyar honvédség új vezérői főnöke. Budapestről jelentik: Vitéz Briesztes-Fischer Lajos tábornokot becségre való tekintettel saját kérelmére mentették a magyar honvédség vezérői főnöki állásától. Helyébe Werth Henrik gya ogsági tábornokot nevezték ki.

NYUGALOMBA VONULÓ FOISZKOLAI TANÁROK. A mai nappal az ország különböző egyeteménél és főiskoláinál külön-külön vonul nyugalomba. A uránesebi teológiai akadémiánál Suetu sztein dr., Lipovan Atanasie és Botis eodor dr. tanárokat helyezték nyugalomba.

Lloyd Taverna

október 1-én
világvárosi műsorral nyit.
Teljesen átalakítva fővárosi stílusban.

OKTÓBERI AJTATOSSÁGOK. A római katolikus templomokban ma kezdődnek a hagyományos októberi rózsafülrőajtatosságok. A püspöki székesegyházban naponta este hat órakor van az ajtatosság és pedig felváltva, páros napokon magyarul, páratlan napokon németül. A gyárvárosi plébániatemplomban este hat órakor tartják a rózsafülrőajtatosságot, páratlan napokon magyarul, párosokon németül, az első ajtatosság alkalmával a szentbeszéd nyelve magyar, az utolsó pedig német. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban naponta hatkor van az ajtatosság és pedig kedden, csütörtökön és szombaton magyarul, hétfőn, szerdán és pénteken németül, vasárnap az esti ajtatosság nyelve a délelőtti prédikációhoz igazodik. A jőzsefvárosi plébániatemplomban esténként hét órakor kezdik az ajtatosságot, még pedig a páros napokon magyarul, a páratlanokon németül. A mehalai plébániatemplomban hétköznap hatkor, vasárnap és ünnepek félhétkor van az októberi ajtatosság, szerdán és szombaton magyarul, a többi napon németül.

TIZENKÉT JELŐLT TETTE LE TEGNAP SIKERESEN AZ ÉRETTSEGI VIZSGÁT. A temesvári érettségi bizottság tegnap tizenhat jelöltet vizsgáztatott és ezek közül a következő tizenkét jelölt ment át a szóbeli érettségi vizsgán: Furlugeanu N., Przbislavsky E., Balasiu Dumitru, Schütz Miklós, Gasch György, Boiangiu Ocatvian, Boldea Aurel, Ciocarlie Constantin, Coman Danila, Dobosan I., Dumitras S. és Erdélyi M. Aradon már befejeződtek az őszi érettségi vizsgák. Az aradi Moise Nicoara-lcomban működött bizottság előtt a vizsgára jelentkező nyolcvannégy jelölt közül hatvanhat tett a sikeresen az érettségi vizsgát, míg a kereskedelmi iskolák végzett növendékeit vizsgáztató bizottság hetvenhét jelölt közül harmincnyolc ifjút nyilvánított érettnék.

Gyár, ipar és kereskedelem kiállítása
a bánati német ipar és kereskedelem egyesülésének rendezésében
Temesvárott
1938 október 2—16-ig
Temesvár I. ker., Kulturpalota (volt Ferdinand-szálló)

COCOSEL
POROK MEGSZÜNTETIK
A FEJ-ÉS FOGFAJÁST, NATHALÁZI HÜLEST
KÉRJEN HÉREDETI COCOSEL POROKAT

— VESZÉDELMESESELELÉD. Megirtuk, hogy a fővárosi rendőrség elfogta Ionescu Sofia cselédleányt, aki Teodorescu Eugen nevű ismerős segítésével kifosztotta az egyik bucarestii ügyvéd lakását. A nyomozás során kiderült, hogy a cselédleány még másik tizenkét lopást is elkövetett.

— MEGGYILKOLT MINISZTERI FELÜGYELŐ. Jeruzsálemben meggyilkolták a közegészségügyi miniszterium egyik felügyelőjét. Az utóbbi négy héten a zavargások következtében összesen 359 ember vesztette életét. Ezek között van 246 arab, 105 zsidó és nyolc angol katona, valamint rendőr. Ezenkívül megsebesült 174 arab és 36 angol katona.

Terminus

Varieté - Bár
október 1-től nagy nemzetközi attrakciós műsor
kiváló művészek telletével!

— MERÉNYLET A KINAI MINISZTERELNÖK ELLEN. Sanghain jelentés szerint ismeretlen tettesek késekkel megtámadták Tang Csao kínai miniszterelnököt és súlyosan megsebesítették. Japánban Ugaki külügyminiszter lemondásával kapcsolatban megállapítják, hogy vele és munkatársainval együtt eltűntek a japán kormányból a mérsékelt elemek és ennek következtében valószínűleg megváltozik Japán magatartása a nyugati hatalmakkal, de különösen Angliával szemben. Ugaki lemondásának másik következménye az, hogy a jelenlegi japán külpolitikai irányzat mindaddig nem kíván tárgyalni Kinával, amíg annak élén Csangkaiak áll.

Legujabb sport

A BIRKÓZÁS KIS OLIMPIASZA STOCKHOLMBAN
Stockholmban birkózó kis olimpiasztr rendeztek, amelynek folyamán az Egyesült Államok csapata 5:2 arányban győzött Magyarországgal szemben, Svédországgal pedig 6:1 arányban Németországgal szemben.

Scala-slager-Mozi

Rendkívüli sikerrel fut szombat és vasárnap utoljára
A francia filmművészet büszkesége,
a Velencei filmkiállításon aranyéremmel kitüntetve

A táncrend

(Un carnet de bal)
Harry Baur
Marye Bell
Louis Jouivet
Pierre Blanchard
Raimu
Rendezte: Julien Duvivier
Az év legtekélyesebb filmalkotása
Vasárnap d.e. 11-kor nagy matiné:
FRAUENLIEBE FRAUENLEID
Magda Schneider, Petrovics Ivan

IGAZSÁGÜGYI KINEVEZÉSEK. Fővárosi jelentések szerint Anastasescu Marius temesvári ügyész, a temesvári ítélőtábla ügyészévé léptették elő. Ezenkívül Isacu Stefan, a temesvári törvényszék negyedik tanácsának elnökét táblabíróvá nevezték ki.

IDŐJÁRÁS. Pénteken derülés borulással váltakozott. A hőmérő délután négy óraker husz fok meleget mutatott. Várható időjárás mára: az ég kibéztul, gyenge légáramlás déli irányból, a nappali hőmérséklet emelkedik, nyugaton reggel és este köd lehetséges, a hegyes vidéken kevés eső.

A tanoncúthozok helyzete. Bottez Gheorghe munkügyi vezérfelügyelő és Hanes Traian munkügyi felügyelő a központi tanoncúthoz jelenlegi vezetője tegnap megjelentek Baran Coriolan dr. főpolgármesternél, hogy a tanoncúthozok helyzetét megbeszéljék. Jelenleg a városban három tanoncúthoz van, egyik a Belvárosban, a másik kettő a Gyárvárosban és az Erzsébetvárosban. A város eddig azt az álláspontot foglalta el, hogy ezen utóbbi két tanoncúthoz fenntartási költségeit is vegye át a munkügyi minisztérium, mert a városnak a tanoncúthoz fenntartására szolgáló jövedelmei most a munkaalaphoz folynak be. A város által fenntartott két tanoncúthozban jelenleg 120 bentlakó tanonc van. Baran Coriolan dr. főpolgármester megígérte, hogy a kérdést tanulmányozza.

A JÓZSEFVÁROSI TÜZKÁR MEGHALADJA AZ EGYMILLIÓ LEIT. Beszámoltunk arról a tüzről, amely a Klein Vilmos örökösai cég józsefvárosi Guttenbrunn-uton levő telephénekt raktárépületében támadt. A kivonult tűzoltók nagy erőfeszítéssel igyekeztek a tüzet eloltani és az oltási munkálatok éjszaka két óraker eredményesen befejeződtek. A raktárépület leégett, de sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. Az elhamvadt épületben elpusztult hét vagon löhere és lucernamag, több hordó festék, nagy mennyiségű vaspör és az épület berendezése. A kár több mint egy millió lei, mely biztosítás révén részben megtérül. A tűz okát még nem ismerik, de nem tartják kizártnak, hogy a tüzet a különböző termények száritására használt száritókamrára egyik kimenekéjétől keletkezett.

CSALÁS A TAXIVITELDÍJ KÖRÜL. Barbu Sabin, a betegsegélyző pénztár volt tisztviselője az elmúlt évben barátaival két taxiuton Nyerő Községbe utazott, hogy tanulmányozzák a városi pénztár részét. Amikor az autókön visszatértek Temesvárra, a sofőrök kérték a három ezer lei viteldíjat. Akkor arra kérte Barbu Sabin a sofőröket, hogy jelentkezzenek másnap a betegsegélyző pénztár épületében levő hivatalában és kifizeti a háromezer leit. A két sofőr másnap megjelent a betegsegélyző pénztárnál, ahol közölték velük, hogy Barbu már régen nem teljesíti ott szolgálatát. Az ügy a temesvári törvényszék elé került, amely Barbut csalás miatt három havi fogszábüntetésre ítélte.

SCALA - a nagyfilmek színháza Premier október 5-én este 9 óraker

Deanna DURBIN férfi és egy leány 100 férfi és egy leány LEONARD STOKOWSKY 100 MEN AND A GIRL - DIANA ET SES BOYS HENRY KOSTER UN SUPERFILM UNIVERSAL

„Aki egyszer más zsebébe nyult nem örül már többé annak, ami a saját zsebében van!”

Prof. X. a nemzetközi zsebtolvajok királya visszavonult és - leleplezi önmagát

Néhány napra Párisba rándult Prof. X., a nemzetközi zsebtolvajok koronázatlan királya. Titokzatos nevét jól ismeri az egész világ alvólága, munkájára épügy emlékeznek a Scotland Yard legöregebb detektívjei, mint a newyorki rendőrség tizenhárompróbás zsebtolvajszakértői. Ha bárhol a világon zsebtolvaját fogott el a rendőrség és elcsodálkoztak valamilyen zseniális trükkjén,

akkor büszkén vállalta a büvös szót: „System X.” Most azért jött Párisba, mert itt akart végleg bucsút mondani hivatalának. Saját bevallása szerint valamikor régen itt kezdte pályafutását. Nem sajnálom többé, mondja Prof. X. könnyfátyolos szemmel, uram, mert rájöttem arra, hogy aki egyszer más zsebébe nyult, nem örül többé annak, ami a sajátjában van.

Ma gazdag vagyok, mindenem meg van, versenystállóm, házam, autóm, befetétem különféle világvárosok különféle bankjaiban, de mindennek nem örülök öszintén, mert tudom, hogy egyetlen mozdulattal még több pénzem lehetne. Már tíz év óta nem „dolgozom” mert nem akarok többé pihenni. Pihentem a Sing-Singben, Angliában, Konstantinápolyban, Afrikában, Ausztráliában. Mondjon uram egy helyet ahol rács van és nincsen szabadság, hát én ott is ültem. - Uram, én iskolát csináltam! Én előttem, ha valaki belenyúlt más zsebébe, már vitték is a rendőrségre.

Engem sohasem értek tetten, ha lefogtak, akkor mindig a kollegák irigysége juttatott rendőrkézre.

És idenezzem, ez a három ujj az én módszerem alapja. Prof. X. most megmerevít három félelmetes ujját. Világhírű ez a három ujj. Látszólag merevek, de ha közelről nézzük, csupa lágyaság, tapin-

tat, végtelen gyengédség árad belőlük. Szinte símogat ez a három borzalmas ujj,

amely talán ezreknek okozott álmatlan éjszakákat.

- En lélektanilag dolgozom, módszerem a modern pszichotechnika. Az a „kézműves” (így nevezi mestersegét), akiknek mozdulataiból hiányzik a szuggesztív fölény, annak tapintását észreveszi a „páciens”.

- Uram, én ismerem az embereket, bennem egy psziháter vesztet el: Ismerem az embereket, mint a saját zsebemet, sőt mint másnak a zsebet...

- Kővér ember a legjobb módium.

Az én esetem a dagadt fiu, aki szük ruhát visel, mert azt hiszi, hogy így kevésbé látszik a kövérsége. Pedig mi a helyzet? a ruha megfeszül a testen és a zsebek tartalma kidomborodik. Pontosan kirajzolódik minden érték tárgy. - az egész olyan, mint valami hallatlanul megbizható térkép.

Azonkívül a kővér ember hája is nekünk kedvez.

A hájban nincsen ideg, a zsír sokat takar. Sovány embernél folyton esontokba és idegekbe ütődöm és ezért nehezebb a munkám.

- Uram, én nem iszom, nem kártyázom, nem dohányzom. Két szenvedélyem van mindössze. Az egyik a ló, de ne higgye, hogy játszom, még a saját lovaimat sem fogadom soha.

Engem a tenyésztés érdekel. A telivér arabos mén ugyanis olyan, mint a zsebtolvaj: csupa ideg!

- A másik szenvedélyem pedig a töltőtoll. - sóhajta és hirtelen szétárja a kabátját.

Különféle zsebekben, mint a kozákok uniformisán a töltények, ugy sorakoznak a töltőtollak.

Megszámoljuk: huszonhat darab.

- Látja uram, valamikor ez egyet-

len délelőtt eredménye volt. Ha levelet írok a menyasszonyaimnak akkor minden jelzőhöz más tollat használlok. Tudja milyen szórakoztató ez?

- Uram ötvenegy éves vagyok. Az utolsó években csak töltőtollakra szoritkoztam a működésem. De engem csak a jó töltőtoll érdekel. A rosszat undorral viszalloptam az áldozat zsebébe.

- Mesterségemben sok a szórakoztató momentum is. Fiatalabb koromban számos pajzán ötletem volt például egy időben nadrágtartókra specializáltam magam. Egyszer tavasszal a newyorki subway-n elloptam két utas nadrágtartóját.

Amikor kiszálltak, óriási botrány tört ki. A két férfi nadrágja lecsuszott és én rohögögöröcsöt kaptam. Ezzel árultam el magam. A két nadrágtartó miatt egy évet kaptam. Egy álló esztendő azon nevettem, hogy pont két nadrágtartón esztram el. Százszereket szereztem minden „incidens” nélkül.

- De mi a nadrágtartó a zippzárhoz képest. J'accuse, kiáltja a szakmám a zippzárra.

- A zippzár ellenséges elem. Fínom bordázata átveszi idegeim vibrálását és figyelmezteti az áldozatot.

A zippzár olyan, mint a házőrző kutya. Még jó hogy nem ugat.

Most Prof. X. arca hirtelen ellágyul. Sójajt: - Uram, szinte hihetetlen, mit csinált belőlem a pénz, a vagyon. Becsületes lettem. Minden hátralékomat leültem, lelkiismeretem tiszta.

Félelken kérdezzük: - És miből szerezte evagyonát?

Sértődötten feleli: - Két kezem munkájával szereztem!

Elrédve: ... de leültem!

Rádió

SZOMBAT, OKTOBER 1.

Bucuresti: 6.30: Ritmikus torna, rádióbiradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vízállásjelentés. 13.10: Deli hangverseny közvetítése, Közben: Sporthíreknek adása, 13.40: Gramofonlemezok, 14.15: Hírek, időjárásjelentés és rádóhíradó, 14.30: Gramofonlemezok 15.20: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszerű anyag, 19.17: Katonazene, 19.55: Felolvasás 20.10: Sibiceanu zongoraművész, 20.40 Costinescu énekesnő, 21: Vendégloji zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául, Utána: Közlemények.

Budapest I.: 7.45: Torna, Utána: Gramofon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.05: A rádió szalonzenekara, 13.30: Hírek, 14.30: Hanglemezok, 15.20: Pontos időjelzés, 15.35: Hírek, 17.15: Négy testvér meg az aranyéreg, Mese, 17.45: Pontos időjelzés, 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Jazz, 19.30: Felolvasás, 20: Magyar nóták, 21: Madridi szerenád, Hangjáték, 22.20: Hírek, 22.45: Budapesti Hangverseny Zenekar, 24.10: Tánckoncert, 1.05: Hírek.

BUDAPEST II.: 18: Missziós üzenetek, 19: Mezőgazdasági felőra, 19.30: Zongorajáték, 20.30: Előadás, 21: Hírek, 21.25: Lezamek.

BÉCS, 19.40: Hangverseny, 21.30: és 23.30: Szórakoztató zene.

BELGRÁD, 19.15: Lemezek, 21: Szórakoztató zene, 22.30: Hangverseny.

MILANO, 18.15: Hangverseny 22: Opera.

PRÁGA, 20.20: Szórakoztató zene, 19: és 20: Hangverseny, 22: Szórakoztató zene.

BUNĂ ZIUA mondia a roman tívözlésül és „505 a csikkal”-t kínálja barátjának, mert ugy mint az egész világon, Romániában is mindenki szereti és eszi ezt a remek ui cukorkát. 505 EUROPA CUKORKAJA Romániában gyártja KANDIA S. p. A. Timișoara

Színház

A jövő héten bucsuzik a kolozsvári magyar színház

Következő héten véget ér a kolozsvári színház rövid temesvári vendéglátása. Bucsuzónak azokat a prózai és zenés darabokat tartogatta a temesvári közönség számára, amelyek a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot.

Tétfőn és szerdán a vigjáték műsor kiemelkedőbb eseménye szerepel a színpadon. Clare Boothe Asszonyok című vigjátéka már csak külsőségeinél fogva érdekelhetővé tenné a remek darab világsikerét. Ebben a darabban mutatkozik be a kolozsvári színház szállítható, hatalmas forgószínpada, amelyen pillanatok alatt a legbátrabb díszletek egész sorozata váltható. A darab egyik nevezetese, hogy benne csak nők játszanak, a színpad összes színésznői fellépnek benne. Minthogy a darab a mai előkei társaság életében játszódik le, természetesen valóságos dívatbemutató lesz a színpadon. E külsőségek mellett az Asszonyok mégis nemes vetetű, érdekes, izgalmas vigjáték, ez a körülmény csak fokozza Clare Boothe munkájának értékét.

Kedden este ismét a román-magyar szellemi együttműködés gondolatának áldoz a színház. A mai román irodalom egyik büszkeségének, V. I. Popának legsikerültebb vigjátékát, a Muskátlis ablakot adja elő az együttes. Gróf László kongeniális fordításában. Az előadásban a színház legjobb erői vesznek részt. A Prometheus előadásának nagy sikere után, nem kétségtelen, hogy a Muskátlis ablak felfokozott érdeklődést fog kiváltani a közönség minden rétegéből.

Szombaton délután a Rossz asszony mérsékelt helyárrakkal. Egészen kivételes volt az a siker, amelyet Bókay Ános új vigjátéka. A rossz asszonyzatot mindkét eddigi előadásán. Éppen ezt indította a színház igazgatója arra, hogy szombat délután öt órára újra műsorára tűzze. A rossz asszonyt, ezuttal azonban mérsékelt helyárrakkal.

MUSOR:

Szombaton, október 1-én, délután 5 órakor: A rossz asszony. (A ciklus egygyalikerű vigjátéka. mérsékelt helyárrakkal.)
Este 9 órakor: Egyetlen éjszakára... (Másodszor).
Vasárnap, október 2-án, délután 3 órakor: Egyetlen éjszakára... (Harmadszor).
 Délután fél 6 órakor: Egyetlen éjszakára... (Negyedszor).
 Este: Román előadás.

HÉTFŐN, este 9 órakor: ASSZONYOK. (Clare Boothe világhírű amerikai vigjátéka. Fordította: Harsányi Zsolt. A forgószínpad bemutatása Temesvárott, 27. kizárólag női szereplővel. Ragyogó speciális díszletekkel. Az együttes összes hölgytagjainak fellépésével.)

HÉTFŐ este 9 órakor: Asszonyok. (Clare Boothe világhírű amerikai vigjátéka. Fordította: Harsányi Zsolt. A forgószínpad bemutatása Temesváron. Huszonhét, kizárólag női szereplővel. Ragyogó speciális díszletekkel. Az együttes összes hölgytagjainak fellépésével.)

KEDDEN délután 5 órakor: A JEZUS-FARAGÓ EMBER. (Mérsékelt helyárrakkal.)

KEDD este 9 órakor: MUSKÁTLIS ABLAK. (V. I. Popa több mint 100 előadást megért remek vigjátéka. Fordította: Gróf László.)

SZERDA este 9 órakor: ASSZONYOK. CSÜTÖRTÖK délután 5 órakor: BORS ISTVÁN. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Uj törvénytervezet a munkások, tisztviselők és tanoncok alkalmazásáról. A munkaügyi miniszterium új rendelettervezetét készítette, amely a munkások, tisztviselők és tanoncok felvételét szabályozza. A rendelettervezet alapja az hogy minden vállalat, amelynek tizenöt vagy több alkalmazottja van, alkalmazottakat csupán az állami munkaközvetítő hivatalos közbenjöttével vehet fel. A tanoncok felvétele kivétel nélkül a munkaközvetítő hivatalok közbenjöttével történik. Kivétel csupán a vezető személyzet és a vállalat tulajdonosának közeli rokona képeznek. A tervezet a miniszterium megküldötte a szakmai képviselőknek. Az új rendelettervezet előreláthatólag október első napjában jelenik meg a hivatalos lapban.

BEHOZATALI ÉS KIVITELI KORLÁTOZÁSOK. A londoni kereskedelmi kamarára elrendelte, hogy a hadfelszerelési anyagok kivitelére október 18-ig ne adjanak kivételi engedélyt, hasonló intézkedést fogantatosított Dánia is. Jugoszláviában a kormány elrendelte, hogy hadianyagokat csak szabad deviza ellenében szabad kivinni. Ezek közé az anyagok közé tartoznak az alumínium készítéséhez szükséges bauxit, különböző ércek, nyersvas, nyersglicerin, antimon, koncentrált alumínium. Ezzel szemben bizonyos anyagokat, melyekre nincsen feltétlenül szükség, csak külön engedéllyel lehet behozni.

A benzín ára a különböző országokban. Svájci lapok adatokat közölnek arról, hogy a benzín az egyes országokban mennyibe kerül. A benzín legdrágább Olaszországban, ahol egy liter átszámítva 65 svájci centimebe kerül. 19 svájci centimemal legolcsóbb Romániában, míg Angliában 38, Franciaországban 35, Németországban 39, Svájcban 42, Belgiumban 40 és Csehországban 32 centimebe kerül.

Románia könnyű benzint exportál a japán légi haderő számára. Harmincöt japán tengerésszel és tengerésztillyel a fedélzetén megérkezett a Rikko Maru japán tankgőzös, amely 12.500 tonna könnyű benzint visz Romániából Japánba a japán légi haderő szükségleteinek kielégítése céljából. Ez az első eset, amikor romániai benzint exportálnak Japánba.

Miért van még mindig aranyéte?

Mennyit is kell szenvedni idegeink, az eleinte oly ártalmatlannak látszó aranyér által okozott gyötrelmetől. Használjon már az első jelenségeknél Goedecke féle Anusol végbélkúpot. Anusol enyhít és segít! Kérdezze meg orvosát.

LANYHA A BUZA IRÁNYZATA. A bányási gabonapiacra úgy a buza, mint a tengeri irányzata lanya és a kereslet is gyenge. A piaci árak a következők: buza 78 kiló, 380, tengeri 380, új tengeri októberi szállításra 230, novemberi szállításra 235, zab 480, új lencse 500, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, korpa 270, bányási repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 80/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 le, százkilónként. Az új lóheremag 17 lei, lucernamag 42-43 lei kilónként.

OKLEVELES GAZDÁK FIGYELMÉBE. A legújabb kormányrendelet értelmében csak azok az okleveles gazdák viselhetik a gazdamérnök (Ing. Agronom) címet, akik tagjai a „Colegiul Inginerilor”-nak. Ezért az Erdélyi Gazdasági Egyesület tervbevette, hogy megkísérelje a magyar okleveles gazdáknak az említett mérnökszövetségbe való felvételét. Ezért kéri a magyar nemzetkasébségi okleveles gazdákat, hogy október 15-ig küldjék el az EGE központjának eredeti oklevélüket, annak fényképmásolatát, az állampolgársági okmányuk hiteles másolatát és az ügyészségi erkölcsi bizonyítványt. Az eredeti oklevelet később az egyesület visszaküldi tulajdonosának.

Hivatalos devizaárfolyamok. Egyiptomi font 690-700.35; holland forint 75.40-76.40; drachma 0.99-1.05, -1-1.07; német márka 38-39; belgas 23.67-24.01; pengó 25, 26.50-27; török font 82-83; angol font 683-688; olasz írta 7.172; norvég korona 33.81-34.96; cseh korona 4.77-4.89; leva 1.24-1.30; palesztinai font 673.44-683.79; svájci frank 31.60-32.69; dinár 2.898-3.05; dollár 140.97-142.14. Az első árfolyam a vételt, a másik az eladást jelenti. Az árfolyamokban bentfoglaltatik a 38 százalékos devizafelár.

KÖZGAZDASÁG

Megindul a gazdasági élet a müncheni tanácskozás hatása alatt

Nagy áremelkedések az összes tőzsdéken

Politikai események talán még soha a világtörténelemben nem volt olyan gyors hatása a gazdasági életre, mint a müncheni négyhatalmi értekezlet létrejötté megegyezésnek. Mintegy varázslátszóra megváltozott a tőzsdék konjunktúra, a termelés megindult és az áruforgalom új erőre kapott.

Most van a buzaértékesítés ideje, de az utóbbi időben Romániából buzát alig lehetett exportálni, mert a nemzetközi vásárlók a bizonytalan helyzetre való tekintettel

nem merték vásárolni és ha vásároltak, nem merték a megvett buzamennyiségeket elszállítani.

Jellemző, hogy az utolsó napokban a biztosító társaságok nem vállalták a külföldre irányuló szállítmányok biztosítását. Dunai hajózásra szóló megbízásokat a biztosító társaságok egyáltalán nem fogadtak el, a Földközi-tengeri szállítmányok biztosításáért pedig tíz százalékosot kértek. Huszonnégy óra óta mindez a múlté. A bankbetétek ismét emelkedtek, a buzavásárlások a Fekete-tengeri kikötőkben megkezdődtek, a gyárak újból hiteleket adnak, mindenütt újult erővel indult meg a gazdasági élet vérkeringése.

A bucarestii tőzsde már tegnapelőtt óta erős optimizmus jeleit adta, a részvénypiacra nagy áremelkedések voltak és 1-2 pontos áremelkedést értek el a fixkamatozású kötvények is. A Resica-részvények árfolyama 470-ről 510-re, a stabilizációs kölcsöné 60-ról 61.7-re, a consoldare kölcsöné 42.5-ről 43-ra és a kl-sajátítási kölcsön árfolyama 60.5-ről 63-ra emelkedett.

A londoni tőzsdén, melyen Chamberlain rádióbeszédének hatása alatt jóformán minden üzleti tevékenység szünetelt és az értékek mélypontokon szereltek gazdát, a négyhatalmi értekezlet bejelentése pillanatától kezdve

viharos hozs mutatkozott és a forgalom rekordszámokat ért el.

Hasonló volt az irányzat a párisi és a newyorki tőzsdén is. Az aranyáramlat, amely elsősorban az Egyesült Államokban, azonkívül a skandináv államokban irányult, egyszerre megállt és az arany iránti kereslet csökkent. A tengeri hajók, melyeket visszahívtak a hazai kikötőkbe, folytatták útjukat. Az a nagy megkönnyebbülés, amelyet az ellentétek végleges kiegyenlítése idézett elő mindenütt új lendületet adott a gazdasági életnek.

SPORTSEMENYIEK

Bawarowszki lengyel versenyző megnyerte Románia tenniszbajnokságát

Románia tenniszbajnoki versenyén során nagy érdeklődéssel várták a férfi egyes döntőjét, amely a lengyel Bawarowski és a cseh Cejnar között folyt le. Mindenki Cejnar győzelmét várta, aki azonban csak a mérkőzés elején játszott kifogástalanul. Azután több hibát ejtett és ezeket a lengyel versenyző kihasználva megnyerte a versenyt 5:7, 6:4, 4:6, 6:3, 6:1 arányban. Cejnar némileg elbizakodottan játszott és amikor a

játékot már komolyan vette, késő volt, mert a lengyel versenyző fokozott ön-bizalommal küzdött és óvatosan játszva biztosan győzött. A közönség a verseny végén lelkesen üdvözölte a bajnokot, aki elragadta a csehszlovák játékosoktól a bajnoki címet. A férfi egyes versenyének eredménye a következő: 1. Bawarowski, 2. Cejnar, 3. Schmidt, 4. Tanasescu, 5. Benedek, 6. Erős, 7. Ambros (csehszlovák), 8. Botez.

XIFANDOT KÉRTÉK FEL A HOLLANDI BUDAPEST-BÉCS VALOGATOTT MÉRKŐZÉS VEZETÉSÉRE

Holnap játszik le a magyar fővárosban a Budapest-Bécs válogatott mérkőzést, amelynek vezetésére Xifando Denis román játékosvezetőt kérték fel. A kiváló román játékosvezető azonban nem rendelkezik szabad idővel és ezért a meghívást nem fogadta el.

Sport Foto-Optik
 az összes sportcikkek legolcsóbban
A. M. Müllery-nél
 Timişoara, Strada Solderer 11. sz.

KICSERÉLIK A NEMZETI VALOGATOTT CSAPAT NÉHÁNY JÁTEKOSAT
 A román szövetség máris megkezdte az előkészületeket az októberi román-ma-

gyar válogatott mérkőzésre. Elhatározták, hogy a válogatott csapat néhány játékosát kicserélik. A fővárosi sportköri értesülése szerint Sfera, Gain, Ploesteanu, Demetrioici és Bodola helyére kerülnek új játékosok. A legnagyobb gondot azonban a középfedezet kérdése okozza és a szövetségi vezetők Kotormányi vagy Juhász szerepeltetésére gondolnak, ha az utóbbi a mérkőzésig ismét elerné régi formáját.

BUTEANU AUREL AZ UNIVERSITATEA LABDARUGÓ SZAKOSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE LETT

A kolozsvári Universitatea egyesületének vezetői ülést tartottak, amelyen egy határozatot hoztak, hogy az egyesület futball szakosztályának vezetését Buteanu Aurel-ra és Hatiegan Smionra bízzák. Ugy Buteanu, mint Hatiegan elfogadták a megbízatást.

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Tamás-trafik, Piața Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piața Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei
Legolcsóbb hirdetés: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület Marsch-trafik, Piața Küttl — Nőgrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piața Dragulina 6 — Vittek-trafik, Bulevard Carol 54 — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15 a. Telefon 8-49

Állást keres

Ápolónő

több éves bizonyítványokkal házakhoz ajánlkozók. Cím a kiadóban. (2544)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-lele liliom-tejkrémet, liliom-lejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brătianu

Alkalmazás

JÓL FŐZŐ SZAKÁCSNET

keresek október 15-re. Jelentkezés délelőtt 10 és délután 4 óráig. IV. kerület, Strada E. Gojdu 16. (2555)

Lakás

Háromszobás

napos lakás a második emeleten november 1-re kiadó. E. K. Thomas, I. kerület, Str. I. G. Duca 8. (2395)

BUTOROZOTT SZOBA

különbejárattal kiadó. III. kerület, Str. Feldioara 14. (1562)

HÁROMSZOBÁS

lakás mellékhelyiségekkel olcsón kiadó. III. kerület, Str. Feldioara 14. (2561)

Rádió

Philips, Körting, Hornyfon stb. telepes, autoakku. részére telep nélküli és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részletfizetésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések, bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal; elsőrangú munkakerőlők támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár. Bucu resti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I. Piața Brătianu 2. szám (Krayerre szemben).

Adás-vétel

Porszívógép

használt, de jókarban levő jutányosan eladó. Megtekinthető Kostakt-cégnél I. kerület, Piața Libertatii. (2534)

Dr. Wernerné

francia nyelviskolája megnyílt!

Különleges francia és német játékkurzus, délutáni tanfolyam és különórák fiúk és lányok részére. Naponta délután 3 óráig 7-ig román-német ovoda.

★

Beiratkozások naponta d. e. 10-12-ig és d. u. 4-7-ig.

Timisoara III., Str. Treboniu Laureanu 3

Uj modern ház

a tanítóképző mellett három parkettás szobával, előszobával, folyosóval, fürdőszobával, konyhával, élelmiszerkamrával és pincével, vízvezetékkel, villannyal, telefonnal, rádiófelszereléssel és a kapu automatikus felnyitására szolgáló berendezéssel, olcsón eladó. Információt: Körmanyszéki épület, III. em. ajtó 1. (2424)

ELADÓ

a Hönig-utca (II. kerületi szőlőkben) 11. számú bérháza, ugyanott egy 4/5 perzsaszőnyeg is eladó. (2553)

Hirdessen a Déli Hírlapban

Téli menetrend

Érvényes 1938 október 2-től

Indulás Temesvárról D. Elena állomásra	1.10	Erkezés Temesvárra D. Elena állomásra	4.00
Aradra motorvonat		Aradról motorvonat	
Aradra személyv. Nagyvárad Kolozsvár, Budapest ekszpressz	4.25	Aradról személyvonat Nagyváradtól	7.29
Aradra motorvonat	7.30	Aradról személyvonat	9.24
Aradra gyorsv. Nagyvárad, Budapestig gyorsvonat	8.35	Aradról motorvonat	11.46
Aradra motorvonat	10.15	Aradról személyvonat Nagyváradtól	13.50
Aradra személyv. Nagyváradig. Budapestig gyors	12.35	Aradról motorvonat	15.46
Aradra motorvonat	14.20	Aradról személyvonat Nagyváradtól	17.35
Aradra személyv. Budapestig személyv. Nagyváradig	16.20	Aradról motorvonat	19.23
Aradra személyv. Nagyváradig	19.42	Aradról gyorsv. Nagyváradtól	21.48
Aradra motorvonat	22.20	Aradról motorvonat Budapestről	23.46
Bucurestire rapidvonat	7.55	Bucurestiről gyorsvonat	7.00
Bucurestire szimplonvonat	12.11	Bucurestiről személyvonat	16.10
Bucurestire személyvonat	14.05	Bucurestiről szimplonvonat	19.37
Bucurestire gyorsvonat	22.00	Bucurestiről rapidvonat	23.10
Karánsebesre motorvonat	4.30	Karánsebesről személyvonat	6.30
Karánsebesre motorvonat	10.00	Karánsebesről motorvonat	12.25
Karánsebesre személyvonat	23.20	Karánsebesről motorvonat	23.02
Turuseverinre személyvonat	17.47	Turuseverinről személyvonat	9.53
Lugosra motorvonat	6.12	Lugosról motorvonat	20.48
Buziásra motorvonat	5.40	Buziásról motorvonat	7.53
Buziásra motorvonat	11.00	Buziásról motorvonat	13.16
Buziásra motorvonat	13.55	Buziásról motorvonat	16.12
Buziásra motorvonat	19.30	Buziásról motorvonat	21.40
Csanádra motorvonat	8.00	Csanádról motorvonat	6.47
Csanádra motorvonat	14.27	Csanádról motorvonat	10.35
Csanádra személyvonat	18.05	Csanádról motorvonat	12.58
Lovrinra motorvonat Zsombolyáig	11.10	Csanádról motorvonat	20.00
Keresztesre motorvonat	8.10	Lovrinról Zsombolyától motorvonat	17.10
Keresztesre motorvonat	13.40	Keresztesről személyvonat	6.40
Keresztesre személyvonat	18.12	Keresztesről motorvonat	11.55
Zsombolyára személyvonat	1.30	Keresztesről motorvonat	17.15
Zsombolyára motorvonat	6.20	Zsombolyáról személyvonat	5.55
Zsombolyára személyvonat	7.40	Zsombolyáról személyvonat	9.56
Zsombolyára személyvonat	13.25	Zsombolyáról szimplonvonat	12.00
Zsombolyára személyvonat	18.30	Zsombolyáról személyvonat	16.00
Zsombolyára szimplonvonat	19.47	Zsombolyáról személyvonat	21.36
Lieblingre motorvonat Zsebelyen át	4.50	Liebling és Gyérről motorvonat	20.38
Jánosföld motorvonat	3.50	Jánosföldről motorvonat	7.24
Jánosföld motorvonat	8.50	Jánosföldről motorvonat	13.46
Jánosföldre motorvonat	14.49	Jánosföldről motorvonat	19.20
Jánosföldre motorvonat	18.57	Jánosföldről motorvonat	22.30
Resicára személyvonat és Oravicára, Versec, Belgrád	7.35	Resicáról személyvonat Bázias, Versec és Oravicától	7.06
Resicára motorvonat és Oravicára	11.35	Resicáról motorvonat és Oravicától	10.41
Zsámra motorvonat (Oravicán át)	13.20	Zsámról motorvonat Oravicán át	17.05
Resicára személyvonat és Versec és Báziasra	16.25	Resicáról személyvonat Versec és Belgrádról	20.10
Resicára motorvonat és Oravicára	20.20	Resicáról motorvonat	21.23
Radnára motorvonat	5.10	Radnáról motorvonat	7.29
Radnára motorvonat	10.45	Radnáról motorvonat	13.00
Radnára motorvonat	14.17	Radnáról motorvonat	15.48
Radnára motorvonat	19.00	Radnáról motorvonat	21.12
Gyarmatára motorvonat	16.30	Gyarmatáról motorvonat	6.08
Gyarmatára motorvonat	18.40	Gyarmatáról motorvonat	17.33
Sztamorára motorvonat	5.57	Sztamoráról motorvonat Versec, Belgrádról	8.45
Sztamorára motorvonat	11.13	Sztamoráról személyvonat Versec, Belgrádról	11.32
Sztamorára motorvonat Versecig	14.50	Sztamoráról motorvonat	14.47
Sztamorára személyv. Versec, Belgrád	19.50	Sztamoráról motorvonat Versec, Belgrádról	17.37
Valkányra motorvonat	7.45	Valkányról személyvonat	6.53
Valkányra motorvonat	14.00	Valkányról motorvonat	13.08
Valkányra személyvonat	17.40	Valkányról motorvonat	20.15

Nyomatott: Hunyadi-nyomda körforgógépén Timisoara I., Piața Lenau 3.